

ALGEMENE VERKOOP -, LEVERING -, BETALING -EN CURSUSVOORWAARDEN

Hoogland-Mennens B.V., statutair gevestigd te Dordrecht, hierna te noemen "HM"

Artikel 1: Toepasselijkheid

Deze algemene verkoop -, levering -, betaling -en cursusvoorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen , te sluiten en gesloten overeenkomsten en rechtsverhoudingen met HM – ook voor zover deze (zijn) ontstaan uit onrechtmatige daad. Een verwijzing door de afnemer naar andere voorwaarden dan deze voorwaarden wordt door HM uitdrukkelijk van de hand gewezen.

Artikel 2: Definities

1. "aanbieding": elk mondeling of schriftelijk aanbod van HM een overeenkomst met de afnemer aan te gaan.
2. "afnemer": de natuurlijke of rechtspersoon die met HM een overeenkomst wenst aan te gaan en/of is aangegaan.
3. "B.W.": Burgerlijk Wetboek.
4. "HM": de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Hoogland-Mennens B.V., statutair gevestigd te Dordrecht.
5. "levering": de feitelijke bezitsverschaffing door HM aan afnemer van zaken.
6. "voorwaarden": deze algemene verkoop -, levering -, betaling -en cursusvoorwaarden.
6. "zaken" wordt in deze voorwaarden verstaan: de voor menselijke beheersing vatbare stoffelijke objecten waarop een met HM te sluiten en/of gesloten overeenkomst betrekking heeft en in voorkomende gevallen tevens door HM te leveren diensten en/of werkzaamheden.

Artikel 3: Aanbiedingen

Alle aanbiedingen van HM zijn vrijblijvend. Overeenkomsten met HM komen eerst tot stand na schriftelijke bevestiging daarvan door HM dan wel vanaf het moment dat HM aanvang heeft genomen met de uitvoering van de overeenkomst.

Artikel 4: Maten, gewichten, tekeningen, afbeeldingen, technische gegevens, monsters en modellen

1. De in de aanbiedingen, catalogi, voorraadlijsten, circulaires, reclamemateriaal, quickscans, licht- en kabelberekeningen en/of in het kader van aanbiedingen vermelde maten, gewichten, technische gegevens gelden slechts bij benadering en zijn vrijblijvend, tenzij terzake door HM uitdrukkelijk een schriftelijke garantie wordt verstrekt.
2. Indien door HM een model, monster of voorbeeld is getoond of verstrekt wordt dit vermoed slechts te zijn getoond of verstrekt bij wijze van aanduiding: de hoedanigheden van te leveren zaken kunnen van het monster, model of voorbeeld afwijken, tenzij terzake door HM uitdrukkelijk een schriftelijke garantie wordt verstrekt.
3. Producten die krachtens de Nederlandse regelgeving van een keurmerk voorzien dienen te zijn, worden door HM geleverd in de uitvoering waarvoor de keur werd afgegeven. De door HM aangeboden producten zijn in beginsel bestemd voor afzet op de Nederlandse markt. Indien de in Nederland te leveren zaken buiten Nederland worden gebruikt is HM er niet voor verantwoordelijk dat de te leveren zaken voldoen aan technische eisen of normen die worden gesteld door wetten of bepalingen van het land waar de zaken moeten worden gebruikt.
4. Alle technische eisen die door de afnemer aan de te leveren zaken worden gesteld en welke afwijken van de normale eisen, dienen bij het sluiten van de koopovereenkomst door de afnemer nadrukkelijk schriftelijk te worden gemeld.

Artikel 5: Auteursrecht en intellectuele eigendomsrechten

1. De auteursrechten op door HM verstrekte afbeeldingen, tekeningen, schema's, werken, ontwerpen, alsmede op al hetgeen door HM wordt gepubliceerd, verveelvoudigd en/of openbaar wordt gemaakt komen uitsluitend aan HM toe. Gehele en/of gedeeltelijke openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan is uitsluitend toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van HM.
2. Uitsluitend met voorafgaande schriftelijke toestemming van HM kan afnemer gebruik maken van werken (waaronder begrepen doch niet beperkt tot tekeningen, modellen, ontwerpen en al wat dies meer zij) van HM.
3. Indien afnemer intellectuele eigendomsrechten van derden schendt door gebruik te maken van door HM geleverde zaken, vrijwaart afnemer HM ter zake.

Artikel 6: Prijzen

1. HM en de afnemer zijn gebonden aan de tussen hen overeengekomen prijs. Onverminderd het hiervoor gaande is HM gerechtigd de overeengekomen prijs aan te passen, indien zich prijsstijgingen voordoen in fabrieksprijzen, koersen van buitenlandse valuta, invoerrechten, belastingen, margeregelingen, lonen, grondstofprijzen, valutawisselkoersen en andere dergelijke factoren die gelden ten tijde van de totstandkoming van de overeenkomst met HM.

2. Tenzij uitdrukkelijk anders schriftelijk aangegeven, zijn genoemde prijzen per stuk, exclusief omzetbelasting en exclusief eventuele overige lasten, alles in de ruimste zin des woords. Deze lasten mogen door HM ten alle tijden aan afnemer worden doorberekend.
3. HM is gerechtigd ten alle tijden vrachtkosten in rekening te brengen volgens het op het tijdstip van het verrichten van de (deel)levering bij HM geldende vrachtkostentarief. Dit tarief wordt op eerste verzoek van de afnemer toegezonden. HM is voorts ten alle tijden gerechtigd om in het geval van orders beneden een door HM telkens nader vast te stellen factuurbedrag (exclusief omzetbelasting) een bestellingentoeslag in rekening te brengen volgens het op het tijdstip van het verrichten van de levering bij HM geldende toeslag tarief terzake. Dit toeslag tarief wordt op eerste verzoek van de afnemer toegezonden.

Artikel 7: Levering

1. Bij levering door HM ongeacht of dit geschiedt rechtstreeks aan afnemer dan wel aan een door hem aangewezen persoon, komen de zaken voor rekening en risico van afnemer vanaf het moment van terbeschikkingstelling hetwelk in alle gevallen het moment is voor het inladen, vervoer en uitladen door de afnemer en/of de door haar aangewezen persoon.
2. Levering geschiedt DDP Incoterms (*franco huis*), locatie Nederland, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.
3. HM is ten alle tijden bevoegd de zaken voor rekening en op kosten van de afnemer tegen door HM te bepalen risico's te verzekeren en/of terzake maatregelen te nemen.
4. Indien de zaken ten gevolge van overmacht, zoals omschreven in het onderstaande artikel 12, niet naar de overeengekomen plaats van bestemming kunnen worden vervoerd, is HM gerechtigd deze zaken voor rekening en risico van afnemer op te slaan en ter zake van afnemer betaling te verlangen zonder dat afnemer enig recht op opschorting en/of verrekening van/met (deze) betaling toekomt.
5. Afnemer is gehouden de zaken af te nemen op het moment dat deze door HM aan haar ter beschikking worden gesteld, ongeacht of dit geschiedt door levering op het adres van afnemer dan wel terbeschikkingstelling op een adres van HM. Indien afnemer weigert de zaken in ontvangst te nemen (waaronder begrepen het HM niet in staat stellen de levering uit te voeren) is HM gerechtigd de zaken voor rekening en risico alsmede op kosten van afnemer op te slaan en/of te verzekeren.
6. HM is bevoegd tot het doen van deelleveringen en dienovereenkomstig te factureren.
7. Indien levering op afroep is overeengekomen is de afnemer gehouden de zaken af te nemen volgens het overeengekomen afroep -en afleverschema.

Artikel 8: Emballage en kabelhaspels

1. HM is gerechtigd verpakkingskosten aan afnemer in rekening te brengen. Deze door HM in rekening gebrachte emballage wordt volledig gecrediteerd indien de verpakking in goede en oorspronkelijke staat binnen één maand na de datum van levering vrachtvrij door afnemer aan HM is geretourneerd.
2. Alle door HM geleverde kabelhaspels blijven haar onvervreemdbaar eigendom. Deze kabelhaspels dienen door afnemer binnen drie maanden na de datum van levering aan HM vrachtvrij te worden geretourneerd, bij gebreke waarvan alle kosten (waaronder o.a. kosten voortvloeiende uit (te) late retourlevering en van vervanging en herstel) die hieruit voortvloeien voor rekening van de afnemer zijn.

Artikel 9: Levertijden

Door HM opgegeven levertijden gelden uitsluitend bij benadering en leveren nimmer een fatale (leverings)termijn op.

Artikel 10: Ontbinding en opschorting door HM

1. Indien afnemer één of meerdere van zijn verplichtingen niet of niet tijdig nakomt is HM bevoegd om zonder nadere aanmaning of ingebrekestelling alle met afnemer gesloten overeenkomsten buitengerechtelijk te ontbinden. Een dergelijke ontbinding lijdt nimmer tot aansprakelijkheid van HM voor door afnemer ter zake geleden en nog te lijden schade. HM behoudt onverminderd haar rechten op schadevergoeding ten gevolge van deze ontbinding(en). Gehele of gedeeltelijke ontbinding heeft ten alle tijden algehele opeisbaarheid tot gevolg van al hetgeen afnemer aan HM verschuldigd is of zal worden.
2. HM is ten alle tijden bevoegd al haar leveringen aan afnemer van zaken volledig op te schorten indien afnemer enige verplichting jegens HM niet nakomt of goede gronden heeft zulks te vrezen. HM kan hierdoor nimmer jegens afnemer in verzuim komen te verkeren.

Artikel 11: Betaling

1. Betaling dient zonder korting of verrekening, plaats te vinden uiterlijk 30 dagen na factuurdatum op het door HM voor die betaling aan te wijzen bankrekeningnummer dan wel ten kantore van één van de vestigingen van HM. Betaling heeft eerst plaatsgevonden indien HM over de betaling kan beschikken. Na het verstrijken van de 30 dagen na de factuurdatum is de afnemer in verzuim; de afnemer is vanaf het moment van het in verzuim treden over het opeisbare bedrag een (pro rata) rente verschuldigd van 1.5% per maand.

2. In geval van wijziging van de kredietstatus als beoordeeld door kredietverzekeraars van goede naam en faam, liquidatie, faillissement of surséance van betaling van de afnemer zullen de verplichtingen van de afnemer door HM onmiddellijk opeisbaar zijn. Afnemer is verplicht HM schriftelijk op de hoogte te stellen van eventuele – te verwachten - betalingsproblemen. In geval van betalingsachterstand is de afnemer gehouden HM schriftelijk te informeren omtrent zijn financiële omstandigheden.
3. Betalingen strekken eerst in mindering op de kosten, vervolgens in mindering van de verschonen rente en tenslotte in mindering van de (oudste) hoofdsom en de lopende rente, zelfs al vermeld de afnemer dat de voldoening betrekking heeft op een latere factuur.
4. Indien de afnemer in gebreke of in verzuim met het nakomen van één of meer van zijn verplichtingen, dan komen alle redelijke kosten gemaakt door HM ter verkrijging van voldoening buiten rechte voor rekening van de afnemer. Deze buitengerechtelijke incassokosten worden gefixeerd op 15% van de openstaande hoofdsom, met een minimum van € 150.
5. HM heeft het recht zekerheid te verlangen, waaronder doch niet beperkt tot vooruitbetaling van reeds verrichte en/of nog te verrichten leveringen. Deze zekerheid kan bestaan in de vorm van vooruitbetaling, bankgarantie, hypotheek, pand en/of borgtocht. Afnemer is gehouden op straffe van een boete van € 500,- per dag vanaf de dag dat HM medewerking aan het verstrekken van de verlangde zekerheden heeft gevraagd en/of gevorderd, onverwijld alle redelijkerwijs te verlangen medewerking te verlenen aan het tot stand brengen van de door HM verlangde zekerheden.
6. HM is ten alle tijden gerechtigd onder rembours te leveren, ook voorzover dat niet in overeenstemming is met eerder gemaakte afspraken.

Artikel 12: Overmacht

Onder overmacht wordt verstaan ieder tekortschieten door HM in de nakoming van haar verbintenis(sen) jegens afnemer welk tekortschieten niet aan HM is toe te rekenen. Indien één of meerdere van de navolgende omstandigheden zich voordoen ten gevolge waarvan HM niet of niet tijdig of niet geheel aan haar verbintenissen jegens afnemer kan voldoen, is sprake van overmacht aan de zijde van HM in welk geval de tekortkoming noch de omstandigheid aan HM wordt toegerekend: stakingen bij (toe)leveranciers van HM, onaangekondigde stakingen of politieke stakingen in het bedrijf van HM, oproer, sabotage, boycot, buitengewone weersomstandigheden, technische –of mechanische storing, brand of andere omstandigheden die buiten de macht van HM liggen, gebrek aan benodigde grondstoffen, gebrek aan voldoende personeel de overeenkomst uit te voeren, en alle overige omstandigheden die niet te wijten zijn aan de schuld van HM, noch krachtens de wet, rechtshandeling of in het verkeer geldende opvattingen voor rekening van HM komen.

Artikel 13: Eigendomsvoorbehoud

1. HM behoudt zich de eigendom van de door haar geleverde zaken voor totdat afnemer aan diens navolgende verplichtingen jegens HM heeft voldaan:
  - verplichtingen ter zake van de tegenprestatie voor alle door HM aan afnemer krachtens enige overeenkomst geleverde of nog te leveren zaken;
  - verplichtingen uit overeenkomsten waarbij naast de levering van zaken tevens het verrichten van bepaalde werkzaamheden is bedongen; en/of
  - betaling van vorderingen wegens niet-nakoming van de hierboven genoemde overeenkomsten en/of betaling van vorderingen wegens onrechtmatig handelen door afnemer jegens.
2. Afnemer is verplicht de onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken, eventueel de bestanddelen en nieuwe gevormde zaken, op eerste verzoek van HM aan HM onverwijld ter beschikking te stellen. Afnemer verleent HM reeds nu voor alsdan onherroepelijke machtiging ter zake de plaatsen waar de betreffende zaken zijn opgeslagen te betreden, ten einde de zaken terug te nemen, onverminderd het recht van HM op volledige schadeloosstelling.
3. Zolang afnemer de eigendom van de door HM geleverde zaken niet heeft verkregen is het haar niet toegestaan daarop een pandrecht te vestigen dan wel deze anderszins te bezwaren ten gunste van een derde. Afnemer is voorts niet bevoegd vorderingen op HM te verpanden of over te dragen aan derden (cessie).
4. Afnemer is verplicht de door HM aan haar onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken slechts door te leveren onder eigendomsvoorbehoud.
5. Afnemer is verplicht naar aanleiding van ieder redelijk verzoek van HM onverwijld al datgene te doen dat strekt tot bescherming van het eigendomsvoorbehoud van HM.
6. Afnemer verplicht zich op eerste verzoek van HM:
  - de onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken te verzekeren en verzekerd te houden tegen brand -, ontploffing -en waterschade en tegen diefstal en de polis van deze verzekering ter inzage aan HM te geven;
  - alle aanspraken van de afnemer op verzekeraars met betrekking tot de onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken te verpanden aan HM op de manier die wordt voorgeschreven in artikel 3:239 B.W.; en/of

- de vorderingen die de afnemer verkrijgt jegens zijn afnemers bij het doorverkopen van onder eigendomsvoorbehoud door HM geleverde zaken te verpanden op de manier die wordt voorgeschreven in artikel 3:239 B.W.

Artikel 14: Garantie en aansprakelijkheid

1. HM garandeert dat de door haar geleverde zaken vrij zijn van ontwerp,- materiaal en fabricagefouten gedurende een periode van 12 maanden na levering. HM verleent nimmer meer garantie dan de garantie die zij van haar eigen leverancier op de betreffende zaken heeft verkregen, geheel overeenkomstig die garantiebepalingen.
2. De garantie geldt niet indien schade het gevolg is van een onjuiste behandeling van de afnemer c.q. wanneer door de afnemer gehandeld is in strijd met de (gebruik)voorschriften.
3. De aansprakelijkheid van HM voor het niet tijdig of niet deugdelijk presteren is beperkt tot het bedrag gelijk aan 100% van de netto factuurwaarde (zijnde de bruto factuurwaarde minus de BTW, eventueel andere overheidsheffingen, kosten van vervoer en verzekering) van de geleverde zaken met betrekking waartoe de schade is ontstaan. HM is nimmer aansprakelijk voor indirecte en/of gevolgschade, daaronder begrepen doch uitdrukkelijk niet beperkt tot gederfde winst en/of verminderde opbrengst en/of bedrijfsschade en/of enige door afnemer aan derden verschuldigde schadevergoeding of boete.
3. Onverlet de beperking van aansprakelijkheid in lid 3 is de aansprakelijkheid van HM in alle gevallen, ongeacht de grondslag voor aansprakelijkheid, beperkt tot maximaal het bedrag waarvoor daadwerkelijk dekking blijkt te bestaan onder enige verzekering en/of waarvoor verhaal op derden mogelijk blijkt te zijn.
4. Afnemer vrijwaart HM tegen vorderingen, op welke grondslag dan ook, van derden, met inbegrip van werknemers van afnemer, die stellen schade te hebben geleden ten gevolge van en/of met betrekking tot een zaak die HM aan afnemer heeft geleverd.
5. Onverminderd het voorgaande heeft HM geen verdergaande verplichting dan het vervangen dan wel crediteren van de waarde van het geleverde gebrekkige product. Dit ter beoordeling van HM. De afnemer heeft slechts recht op vervanging indien herstel van de zaak niet mogelijk is.
6. HM is nimmer aansprakelijk voor fouten van door haar ingeschakelde hulppersonen, ook niet in geval van opzet of grove schuld.

Artikel 15: Reclamaties en retournering van zaken

1. Onverminderd hetgeen is bepaald in de navolgende leden, geldt dat afnemer aanstonds en onverwijld na (af)levering gehouden is de zaken te controleren op overeenstemming met de overeenkomst, ongeacht de plaats en het tijdstip waar de zaken worden afgeleverd.
2. Ingeval van verkeerd geleverde of beschadigde geleverde zaken zal afnemer uiterlijk op de zevende dag na de dag van aflevering schriftelijk bij HM reclameren. Deze schriftelijke reclamatie dient vergezeld te gaan van de betrokken paklijst en is slechts geldig indien de verpakking nog in de oorspronkelijke staat verkeert. Indien de geleverde zaken door afnemer zijn gemonteerd en/of verwerkt is reclamatie niet meer mogelijk. Reclamatie is evenmin mogelijk in het geval dat een verkeerd geleverde zaak is verwerkt en/of gemonteerd.
3. Mondelinge reclamaties en reclamaties die worden ingediend na het verstrijken van de termijn van uiterlijk zeven dagen na aflevering, worden niet (meer) in behandeling genomen. Indien zaken door afnemer direct bij HM worden afgehaald kan uitsluitend worden gereclameerd direct bij afgifte door HM aan afnemer.
4. HM is nimmer gehouden geleverde zaken retour te nemen. Indien HM in afwijking met het voorgaande schriftelijk akkoord gaat met retournering van door haar geleverde zaken dan dienen deze zaken onbeschadigd en in originele verpakking te worden teruggeleverd. De afnemer is alsdan aan HM de aan retournering verbonden kosten verschuldigd.
5. Indien geen sprake is van reclamatie, maar de goederen ter reparatie worden geretourneerd, zullen eventuele kosten van reparatie en transport bij afnemer in rekening worden gebracht.
6. Het indienen van reclamaties schort de betaling van de betreffende factuur nimmer op.

Artikel 16: Opeisbaarheid in bijzondere gevallen

1. Naast het verstrijken van een voor nakoming overeengekomen termijn, onverlet de rechten van HM op grond van de wet, zijn de vorderingen van HM op afnemer onmiddellijk en volledig opeisbaar:
  - in het geval dat HM na het sluiten van de overeenkomst omstandigheden ter kennis komen die HM goede grond geven te vrezen dat afnemer niet en/of niet tijdig aan haar verplichtingen zal voldoen;
  - indien afnemer wezenlijke uit de overeenkomst jegens HM voortvloeiende verbintenissen, zoals het stellen van voldoende zekerheid voor de nakoming, schendt;
  - bij faillissement van afnemer of een aanvraag daartoe;
  - bij WSNP van afnemer of een aanvraag daartoe; en/of
  - bij surséance van betaling van afnemer of een aanvraag daartoe.
2. Bij faillissement (of aanvraag daartoe), WSNP (of aanvraag daartoe) of surséance van betaling (of aanvraag daartoe) van afnemer zijn de verbintenissen van HM jegens afnemer van rechtswege opgeschort totdat afnemer al diens verbintenissen jegens HM is nagekomen. In dat geval is HM tevens bevoegd de met

afnemer gesloten overeenkomsten geheel of gedeeltelijk te ontbinden, onverminderd haar recht op schadevergoeding en zonder dat afnemer enig recht op schadevergoeding toekomt.

Artikel 17: Cursusvoorwaarden

1. Dit artikel is tevens van toepassing in het geval door HM een dienst aan afnemer in de vorm van één of meerdere cursussen wordt gegeven.

Inschrijving

2. Aanmelding geschiedt uitsluitend door middel van een daartoe bestemd aanmeldformulier.

3. HM is slechts gehouden aan een inschrijving gevolg te geven indien zij deze schriftelijk heeft geaccepteerd en bevestigd. In deze schriftelijke acceptatie/bevestiging wordt steeds weergegeven voor welke cursus afnemer is ingeschreven, tezamen met informatie over de locatie, cursusdatum (of data) en beschikbaarheid van de opleidingslocatie.

Deelname voorbehoud en organisatie

4. Alle cursussen worden gehouden onder voorbehoud van voldoende inschrijvingen. Mocht een cursus geen doorgang vinden, dan wordt de afnemer hiervan voor aanvang van de cursus op de hoogte gesteld. In een dergelijk geval zal ofwel restitutie van het betaalde cursusbedrag plaatsvinden ofwel op verzoek, voor zover mogelijk, overschrijving naar de volgende cursus plaatsvinden. Annulering van een cursus geeft afnemer nimmer enig recht op schadevergoeding.

5. HM zal al het redelijke in het werk stellen om de cursus doorgang te laten vinden. Indien als gevolg van ziekte of enige andere welke reden dan ook een instructeur niet (meer) beschikbaar is voor het geven van een cursus, dan zal HM al het redelijke in het werk stellen om de desbetreffende cursus eventueel op een later tijdstip doorgang te laten vinden. Deze verplichting is een inspanningsverbintenis en geen resultaatverbintenis. Annulering van een cursus geeft afnemer nimmer recht op schadevergoeding.

Annulering door afnemer

6. Indien een afnemer een cursus annuleert (geheel of gedeeltelijk) of enige verplichting krachtens deze cursusvoorwaarden niet nakomt met als gevolg dat annulering of uitstel van een cursus plaatsvindt, dan is de afnemer aan HM annuleringskosten verschuldigd.

7. Annulering van een aanmelding kan uitsluitend schriftelijk geschieden.

8. Indien de annulering minimaal twee weken voor aanvang van de cursus op de juiste wijze geschiedt, worden geen cursuskosten in rekening gebracht doch is afnemer wel een bedrag van € 75,- administratiekosten verschuldigd. Ingeval van annulering binnen twee weken voor aanvang van de cursus, doch uiterlijk één week voor aanvang van de cursus, is afnemer gehouden 50% van het cursusbedrag aan HM te vergoeden. Bij annulering binnen één week voor aanvang van de cursus en gedurende de cursus is HM nimmer gehouden tot restitutie van enig cursusgeld. Zulks geldt eveneens bij annulering na aanvang van de cursus. Bij annulering door HM van de cursus zal volledige restitutie van het cursusgeld plaatsvinden. Afnemer komt in een dergelijk geval nimmer enig recht op schadevergoeding jegens HM toe. Bovengenoemde annuleringsvergoedingen zijn eveneens van toepassing bij het uitstellen van deelname aan een opleiding, met uitzondering van het bepaalde in artikel 17.4.

Wijzigingen

9. HM behoudt zich ten alle tijde het recht voor in noodzakelijke gevallen wijzigingen in cursusinhoud, -data, -plaats en eventuele andere cursusspecificaties aan te brengen. HM is nimmer aansprakelijk voor de hieruit ten laste van afnemer en/of deelnemer voortvloeiende kosten en/of schade.

Intellectueel eigendom

10. Al het cursusmateriaal en aanvullende documentatie alsmede ook al het daaruit voortvloeiende materiaal, van HM in verband met enige cursus verstrekt, is auteursrechtelijk beschermd (HM is rechthebbende) en mag dientengevolge niet in enigerlei vorm worden gekopieerd, vereenvoudigd, verveelvoudigd, vermenigvuldigd etc., zonder uitdrukkelijke voorafgaande schriftelijke toestemming van HM. Afnemer wordt een niet-exclusief, niet-overdraagbaar gebruiksrecht verleend op de softwareproducten die worden gebruikt in de cursus waaraan wordt deelgenomen. Dit gebruiksrecht eindigt bij het einde van de aan afnemer gegeven cursus. Het is afnemer en/of deelnemer niet toegestaan de genoemde softwareproducten of gedeelten daarvan te vermenigvuldigen en/of ter beschikking te stellen aan derden.

Betaling cursusgeld

11. In afwijking van de betalingstermijn van 30 dagen in deze algemene voorwaarden dient de factuur ter zake van een cursus voor aanvang van de cursus te zijn voldaan. HM is gerechtigd afnemer de toegang tot de cursus te weigeren indien de cursus niet voorafgaand aan de cursus is betaald.

Artikel 18: Nietige en/of vernietigbare bepalingen

Indien één of meerdere (deel)bepalingen van deze algemene voorwaarden nietig zijn of vernietigd worden, blijven de overige (deel)bepalingen onverkort van kracht. Partijen zullen alsdan een nieuwe (deel)bepaling overeenkomen ter vervanging van de nietige en/of vernietigde bepaling(en) die nietig noch vernietigbaar is en zoveel als mogelijk overeenkomt met de nietige en/of vernietigde (deel)bepaling.

Artikel 19: Toepasselijk recht en forumkeuze

1. Op alle met HM gesloten overeenkomsten is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
2. Toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag is uitdrukkelijk uitgesloten.
3. Behoudens dwingendrechtelijke bepalingen is uitsluitend de Rechtbank Breda bevoegd van geschillen voortvloeiende uit met HM gesloten overeenkomsten kennis te nemen.